

nat în câmpul estetic ca o unitate complexă, spectacolul a obținut un binemeritat succes. Dar după cum, se cunoaște, atît în teatrul liric cit și în domeniul

Concurs interjudețean de vioară

Incurajat de succesul celor trei ediții anuale (1984—1986) ale concursului interjudețean de creație și interpretare muzicală „G. Dimă”, organizat în colaborare cu Comitetul Județean Cluj al U.T.C. și cu Conservatorul de muzică din Cluj-Napoca, Colegiul Criticilor Muzicali din A.T.M., a inițiat un nou concurs interjudețean de interpretare, avînd de această dată, ca parteneri, Comitetul Județean Dolj al U.T.C. și Filarmonica „Oltenia” din Craiova. Prima ediție a noii competiții, desfășurată în perioada 11—14 iunie 1987, a fost dedicată viorii (următoarea, programată pentru 4—8 mai 1988 va fi un concurs de pian), fiind structurată pe două grupuri de vîrste: A — între 21 și 35 de ani, B — între 16 și 20 de ani, ambele supuse unor probe de maximă exigență, pe parcursul a trei etape, dintre care primele două eliminatorii. Astfel, în etapa I, concurenții au avut de interpretat — la ambele grupe — cîte două mișcări dintr-o partită (grupa B) sau sonată (grupa A) de Bach pentru vioară solo, o parte dintr-un concert de Mozart, un capriciu de Paganini și o lucrare de Enescu (*Impromptu concertant* la grupa B, părțile 1, 2, 3 ale *Impresiilor din copilărie* la grupa A). În etapa a II-a au urmat cîte o sonată (de Beethoven, Brahms, Schubert sau Schumann la grupa B, de Ravel, Debussy, Bartók sau Prokofiev la grupa A), o sonatină (grupa B) sau o sonată (grupa A) de un compozitor român și o piesă de virtuoziitate la alegere, iar în etapa a III-a, cîte un concert cu acompaniamentul orchestrei simfonice a Filarmonicii „Oltenia” (de un grad de dificultate adecvat fiecărei grupe). După cum se poate vedea, cerințele impuse concurenților au fost extrem de riguroase, situîndu-se la nivelul practicat în marile concursuri internaționale de vioară. Dacă, în ciuda acestor înalte exigențe, la concurs s-au înscris 8 concurenți la grupa B și 5 la grupa A, aceasta înseamnă că s-au găsit în total 13 tineri violoniști — veniți din București, Cluj-Napoca, Iași, Brașov, Craiova — capabili să înfrunte rigorile unei competiții de asemenea anvergură, ceea ce mi se pare extrem de semnificativ. În bună măsură, toți aceștia erau bine cunoscuți de membrii Colegiului Criticilor Muzicali, ca urmare a participării lor la diferite Gale de tineri concertiști sau la festivalul „Tineri talente” de la Rîmnicu Vilcea, dar numai în cadrul concursului, cînd au fost supuși unor probe comparabile, s-a putut realiza o ierarhizare de către un juriu de specialitate (alcătuit din Ștefan Gheorghiu — președinte, Modest Cichirdan — vice-președinte, Daniel Podlovski, Cornelia Bronzetti, Valeriu Maior, Alfred Hoffman, Dumitru Avakian — membri). Dacă în etapa a II-a au ajuns 11 din cei 13 concurenți, dar în etapa finală numai 4 — cîte 2 la fiecare grupă —, aceasta atestă cît de departe a mers exigența juriului. Dintre aceștia 4 s-au desemnat și violoniștii distinși cu premiile concursului.

La grupa „mare”, premiul I (denumit „Dinu Lipatti”) a fost decernat pe bună dreptate Luminiței Rogacev, care a strălucit pe parcursul etapelor, mai ales în *Ciacona* de Bach, în *Sonata a III-a* de Enescu, în *Sonata a III-a* de Ysaye și — în final — în *Concertul de vioară* de Brahms, impunîndu-se prin varietatea coloristică, puterea de comunicare, siguranța intonației, expresia directă, unînd temperamentul cu luciditatea. În continuarea palmaresului, premiul II a fost conferit Luminiței Burcă, o violonistă de mare seriozitate și ardere expresivă, admirabilă în *Impresiile din copilărie* de Enescu, în *Sonata* de Debussy, în *Capriciul vienez* de Kreisler și în *Concertul de Glazunov*, datorită sunetului consistent, fermității tră-



Moment din baletul „Ciuleandra”

baletului, muzica reprezintă, în ultimă instanță, elementul de bază inițial care, prin logica sa intrinsecă, prin greutatea specifică a ideilor ce-i determină întreaga evoluție, constituie suportul pe care se vor clădi mai apoi toate celelalte valori ale unui spectacol. Obligată la o exprimare cît mai concisă (menționăm că personajul principal, Puiu Faranga, se află activ și permanent în scenă), Carmen Petra Basacopol a creat o partitură muzicală a cărei execuție durează mai puțin de o oră, fapt ce se reflectă în mod direct în realizarea celor opt tablouri, cu atmosfera lor proprie, prin transfigurarea elementului folcloric pînă la nivelul unor esențe cu rol simbolic. Astfel, ritmul, ca factor primordial, apare diversificat nu numai în structurile sale orizontale sau pe verticală, ci și sub aspectul caracterului, datorită variatelor impulsuri dinamice provenite din utilizarea, cu deosebită suplețe și rafinament, a unui amplu aparat orchestral. Totuși, pentru compozitoare, retro-viziunea demersului literar a constituit, după opinia noastră, o problemă a cărei rezolvare poate comporta discuții, deoarece abia în actul al doilea (tabloul 5), rememorarea faptelor din care se articulează acțiunea surprinde momentul dansului „Ciuleandra”, al cărui motiv binecunoscut în spațiul nostru autohton — și pe care, de ce să n-o spunem, îl așteptam dominînd obsesiv, sub diferite ipostaze caracterologice, întreaga muzică — apare, dovedindu-și în continuare, pînă în final, virtuțile sale în gradarea tensiunilor muzicale și în planul dramaturgiei spectacolului.

Casiu BARBU

săturilor de arcuș, tehnicii impecabile. Premiul III nu a fost acordat, deși dintre ceilalți concurenți intrați în etapa a II-a s-ar fi putut poate recruta măcar încă un finalist, eventual studentul clujean Jenő Koppand — deosebit de dezinvolt în rezolvarea problemelor ridicate de tehnica virtuoză a viorii — dându-i-se astfel posibilitatea de a prezenta în etapa finală *Concertul în re major* de Paganini, una din lucrările de bază ale repertoriului său actual.

La grupa „mică”, destinația premiului I a fost indiscutabilă: încă din etapele premergătoare, Florin Ionescu-Galați a cucerit sufragiile unanime prin virtuozitatea debordantă cu care a parcurs *Capriciul nr. 16* de Paganini, *Rondo capriccioso* de Saint-Saëns, pentru a impresiona în *Concertul nr. 2 în re minor* de Wieniawski datorită unui elan tineresc irezistibil, unit cu o siguranță tehnică pilduitoare. I-a urmat în clasament, cu premiul III — neacordându-se premiul II — Ruxandra Constantinovici, o violonistă de formație solidă, excelentă mai ales în *Impromptu concertant* de Enescu și *Sonatina* de Olali, după care a realizat în etapa finală o versiune viguroasă a *Concertului* de Glazunov. Și aici au existat printre concurenții ajunși în etapa a II-a unii cu merite care ar fi putut eventual justifica pătrunderea lor în etapa finală. Mă refer mai ales la Georgiana Ciobanu, al cărei cânt de mare sensibilitate și siguranță stilistică s-a impus cu deosebire în paginile de Bach (*Sarabanda* și *Giga* din *Partita în re minor*), Mozart (partea I din *Concertul nr. 3*) și Beethoven (*Sonata nr. 5*), motiv pentru care a și fost distinsă cu premiul special al Colegiului Criticilor Muzicali. S-a mai remarcat și Luminița Mihai în *Sonatina nr. 1* de Terényi și în *Capriciul* de Saint-Saëns — Ysaye, interpretate cu o notabilă spontaneitate.

În ansamblu, forurile craiovene au asigurat condiții organizatorice remarcabile la această primă ediție, în ciuda lipsei oricărei experiențe prealabile pentru o asemenea manifestare. Broșura competiției, redactată cu o relevabilă minuțiozitate de către Gheorghe Fabian, secretarul juriului, a inclus toate detaliile necesare — regulamentul concursului, repertoriile generale pentru fiecare grupă, programul de desfășurare pe zile și ore, componența juriului, biografiile și repertoriile tuturor concurenților, anunțarea datei viitoare ediții din 1988 —, constituind astfel un extrem de util instrument de lucru pentru toți participanții. La rîndul lor, instrumentiștii Filarmonicii „Oltenia” dirijați de Modest Cichirdan au adus o prețioasă contribuție la succesul etapei finale, după cum și pianistii acompaniatori în primele două etape s-au dovedit parteneri de nădejde ai concurenților. Prin prevederile regulamentare de mare dificultate puse în fața concurenților, competiția interjudețeană de la Craiova s-a constituit ca o manifestare de indiscutabilă utilitate în îndrumarea tinerilor noștri violoniști pe calea unui profesionalism de superioară ținută.

Edgar ELIAN

Marga — 1987

În comuna Marga a avut loc, în zilele de 6 și 7 iunie 1987, reuniunea corală pentru copii „Timotei Popovici”, în cea de a V-a ei ediție, organizată de Consiliul Județean Caraș-Severin al Organizației Pionierilor, de Consiliul Popular al Județului Caraș-Severin, de Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă, de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor și de Asociația Corală „Marga”. Manifestarea propriu-zisă a fost precedată de o consfătuire metodică a profesorilor de muzică din județ, prezidată de compozitorul și profesorul universitar dr. Liviu Comes, care a și prezentat o interesantă comunicare privind unele „Metode de educație prin cîntec a copiilor de vîrstă școlară mică”; cîțiva elevi din Corul

„Canon” al Școlii gnerale, sub conducerea prof. Dumitru Jompan, au susținut exemplificările programate de Liviu Comes. În continuare au prezentat comunicări prof. Dumitru Jompan („Corul școlii — mijloc de educație patriotică”), prof. Adriana Caciuc, din Oțelu Roșu („Jocuri muzicale — mijloc de formare și educare a aptitudinilor artistice și motrice la copii”), și, în premieră, ca o agreabilă și interesantă apariție, trei eleve din ultimul an al Liceului Pedagogic din Caransebeș: Lucia Negrea („Repertoriul pentru copii — mijloc important de educație”), Elena Stancu („Cîntecele și jocurile muzicale din folclorul copiilor, expresie de accesibilitate pentru realizarea educației muzicale la preșcolari și școlari mici”), și Daniela Deaconu („Universul copiilor oglindit în creația lui Dumitru Georgescu Kiriac”). Îndrumate de profesorul lor de muzică Marcel Rusu, cele trei viitoare absolvente și învățătoare s-au achitat în mod onorabil de sarcina pe care au avut-o de a se prezenta în fața unui auditoriu avizat în probleme de educație muzicală, care în cele din urmă le-a aplaudat cu căldură. Prin curajul și interesatele lor referate, apariția celor trei viitoare absolvente într-un astfel de cadru constituie un frumos exemplu pentru cele care le vor urma. Am regretat numai lipsa unei audiențe mai largi, atît din rîndul dascălilor cît și al elevelor din ultimii ani ai Liceului Pedagogic.

În seara zilei de sîmbătă 6 iunie a. c., într-un cadru sărbătoresc și cu o prezență numeroasă a sătenilor din Marga, s-au închis cursurile Univrsității de educație muzicală (al V-lea an de funcționare), cu care prilej au luat cuvîntul muzicologul Gheorghe Firca și compozitorul Liviu Comes, ambii vorbitori reliefind necesitatea Universității, dar și buna frecvență a sătenilor cursanți. Această primă zi a Festivalului s-a încheiat cu un concert coral susținut de trei formații din Marga, dirijate de Dumitru Jompan: Corul „Canon” al Școlii generale, Grupul coral cameral și Corala „Mărgana”.

Reuniunea corală propriu-zisă a avut loc duminică 7 iunie a. c., în sala Căminului cultural, vremea rece și ploioasă nefavorizînd spectacole în aer liber, așa cum fuseseră programate. În acest an s-a putut înregistra atît o creștere numerică a formațiilor participante, cît și un salt calitativ în interpretare și în selecționarea repertoriului. Au apărut pe scenă 23 de formații corale — am putea spune de pe întreg cuprinsul țării — totalizînd peste o mie de elevi din diverse clase ale unor școli de specialitate sau de cultură generală, instruiți și dirijați de profesori care au acordat interes și prețuire acestei frumoase reuniuni corale pentru copii din țara noastră. Au fost interpretate cca. 170 de piese românești — creații corale pentru copii sau prelucrări de cîntece populare. Mai puțin abordat a fost repertoriul clasic românesc și universal.

Pentru a consemna strădaniile copiilor și profesorilor lor, ne facem datoria de a prezenta aici formațiile participante, în ordinea înscrierii lor în programul reuniunii.

1. Corul „Voinicelul” al C.P.S.P. din Oțelu Roșu. Dirijor: Adriana Caciuc.

2. Corul de cameră al Școlii Generale din Băușar. Dirijor: Elena Ianto.

3. Corul Școlii Generale Nr. 1 din Oțelu Roșu. Dirijor: Angela Boșcalu.

4. Corul „Mugurii primăverii” al Școlii Generale din Băile Herculane. Dirijor: Martin Achim.

5. Corul Școlii Generale Nr. 14 din Sibiu. Dirijor: Erze Eugen.

6. Corul Școlii Generale Nr. 2 din Lugoj. Dirijor: Constantin Rusu.

7. Corul „Modus vivendi” al Școlii Generale Nr. 8 din Deva. Dirijor: Doina Hotea.

8. Corul Liceului Pedagogic din Sibiu. Dirijor: Gabriela Ducea.

9. Corul claselor II—IV al Școlii Generale Nr. 2 din Caransebeș. Dirijor: Persida Beg.